

UCHWAŁA NR L/458/23
RADY MIEJSKIEJ W MAŁOGOSZCZU
z dnia 28 grudnia 2023 r.
w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów
alkoholowych i narkomanii na rok 2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r.

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1 Postanowienia ogólne

1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na rok 2024. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Zadania te obejmują:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii.

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1972) w artykule 2 wprowadziła zmiany do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Między innymi art. 4 ust. 2 otrzymał brzmienie „Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1 jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym”.

Ustawodawca zagwarantował również źródło pozyskiwania środków finansowych na realizację tych zadań. W „celu pozyskania dodatkowych środków na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych” (art. 11). Każdy przedsiębiorca, który chce na terenie gminy sprzedawać alkohol, musi spełnić ustawowe warunki, żeby otrzymać zezwolenie na sprzedaż alkoholu oraz wносить do gminy opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłata ta stanowi dochód gminy, który

w całości jest przeznaczany na realizację zadań ujętych w gminnym programie i nie może być przeznaczony na inne cele (art. 18). Ustawa o 'wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadza również regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu oraz określa podstawy leczenia odwykowego. Podejmowane działania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych są adresowane nie tylko do grup wysokiego ryzyka, czyli np. osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, ale do każdego mieszkańca gminy, ponieważ każdy z nich jest narażony na szkody związane z alkoholem.

2. Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Dla właściwej realizacji zadań programu w zakresie problemów alkoholowych Burmistrz powołał pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, który odpowiada za:

1) prowadzenie spraw związanych z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a mianowicie:

- powołanie komisji,
- protokołowanie posiedzeń,
- realizacja wniosków,
- prowadzenie dokumentacji prac komisji.

2) opracowywanie projektów rocznych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, projektu preliminarza finansowego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sprawozdań z ich realizacji.

3) realizację zadań oraz koordynacji działań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

4) współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i koordynowanie działań dotyczących potrzeb zaspokajania mieszkańców gminy w zakresie opieki społecznej,

5) współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

6) koordynowanie działalności świetlic socjoterapeutycznych i nadzór nad ich działalnością,

7) ogłaszanie i prowadzenie konkursu ofert na wykonanie poszczególnych zadań w ramach gminnego programu,

8) wdrażanie i programowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjnych w zakresie profilaktyki,

9) przyjmowanie wniosków do sądu w sprawie leczenia odwykowego,

10) przygotowywanie wniosków do sądu w sprawie wszczęcia postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

11) współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Współrealizatorami programu są następujące podmioty:

1. Punkt Konsultacyjny w Małogoszczu
2. Urząd Miasta i Gminy w Małogoszczu
3. Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie

4. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu
5. Szkoły Podstawowe z terenu gminy i Liceum Ogólnokształcące w Małogoszczu
6. Komisariat Policji w Małogoszczu
7. Sąd Rejonowy w Jędrzejowie
8. Miejsko-Gminny Zespół Ośrodków Zdrowia w Małogoszczu
9. Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy

Celem strategicznym gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na rok 2024 jest:

1. Pomoc w zakresie rozwiązywania problemów społecznych i występujących zagrożeń.
2. Kreowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych, służącej zmniejszaniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom związanym z uzależnieniami, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
3. Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez wprowadzanie do szkół programów profilaktycznych.
4. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.
5. Kontrola rynku napojów alkoholowych, w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania oraz podejmowania działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
6. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych- współpraca z punktem konsultacyjnym, placówkami służby zdrowia, gdzie osoby uzależnione i współuzależnione mogą uzyskać profesjonalną pomoc.
7. Stwarzanie alternatywnych, ciekawych możliwości spędzania czasu wolnego przez młodzież szkolną m.in. poprzez zachęcanie do udziału w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.

3. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na 2024 r.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 2.

1. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na 2024 r.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Na mocy art. 21 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w zakładach lecznictwa odwykowego i jest bezpłatne. Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu oraz farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych. Zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększenie dostępności terapii zwalczającej uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Zadania programu:

1. Prowadzenie oraz dofinansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
1. Motywowanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego przez osoby uzależnione.
2. Prowadzenie systematycznej i kompleksowej działalności w celu kierowania na leczenie odwykowe (ponoszenie kosztów sporządzania opinii przez biegłych psychiatrę i psychologa w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, pokrywanie opłat za złożenie wniosku do Sądu Rejonowego w Jędrzejowie).
3. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych dla szkół, Ośrodków Zdrowia, świetlic środowiskowych, Policji.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychosomatycznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadania programu:

1. Organizacja i prowadzenie zajęć profilaktycznych w szkołach, pomoc dla dzieci z grupy ryzyka rodzin alkoholowych w zakresie wsparcia terapeutycznego w nauce, zaburzeniach zachowań, funkcjonowaniu psychospołecznym w trakcie trwania roku szkolnego.
2. Działanie Punktu Konsultacyjnego realizującego zadania związane z pomocą psychologiczną i doradczą dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
3. Działanie Punktu Terapeutycznego realizującego zadania związane z psychoterapią uzależnień od alkoholu oraz innych używek.
4. Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, a także pochodzących z rodzin zagrożonych patologią w formie kolonii bądź obozów. Przedsięwzięcia te powinny zawierać program scenariuszy zajęć o tematyce profilaktycznej.
5. Stała współpraca z Policją, MGOPS, szkołami, przedstawicielami służby zdrowia w zakresie działań związanych z przemocą w rodzinie.
6. Dofinansowanie szkoleń i kursów członków GKRPA, pracowników socjalnych i Policji służących podnoszeniu ich kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
7. Dostarczanie pozytywnych wzorców spędzania wolnego czasu na bazie świetlic sportowo-rekreacyjnych.
8. Organizowanie pomocy w formie talonów świątecznych dla dzieci i młodzieży z rodzin alkoholowych.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży- w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Najlepszym obszarem pracy profilaktycznej są szkoły i dlatego właśnie wśród najmłodszych należy prowadzić zajęcia edukacyjne. Jednym z profilaktycznych priorytetów jest zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Celem niniejszego programu jest dostarczenie wiedzy na temat uzależnień oraz wpływu alkoholu i narkotyków na życie w rodzinie, kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji z zażywaniem alkoholu i narkotyków odurzających, obronę własnych praw ze szczególnym uwzględnieniem mówienia „NIE”.

Zadania programu:

1. Dofinansowanie, koordynacja oraz nadzór i kontrola realizacji programów profilaktycznych w szkołach oraz przedszkolach.
2. Organizowanie i współfinansowanie warsztatów szkoleniowych z zakresu profilaktyki uzależnień dla członków komisji.
3. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.
4. Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, dofinansowanie warsztatów związanych z rozwijaniem zdolności dzieci i młodzieży oraz kształtowaniem ich prawidłowych postaw osobowościowych.
5. Współfinansowanie nagród dla dzieci i młodzieży szkolnej w konkursach profilaktycznych, dotyczących problemu uzależnień.
6. Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych do sprzedawców napojów alkoholowych.
7. Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym przez przeprowadzanie lokalnych diagnoz.
8. Organizacja kampanii profilaktycznych, kampanii na rzecz promowania bezpieczeństwa oraz zdrowia: lokalnych i udział w ogólnopolskich np. Zachowaj Trzeźwy Umysł, Postaw na rodzinę i inne.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Zadania programu:

1. Wspieranie działalności Klubu AA, finansowanie pracy terapeuty,
2. Wspomaganie i współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo profilaktyką problemów alkoholowych i pomaganie osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawę bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

Zadania programu:

1. Podejmowanie działań mających na celu eliminowanie nieprawidłowości w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych.
2. Udział członków GKRPA w cyklicznych kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Do prowadzenia kontroli upoważnia się członków GKRPA, Komisariat Policji w Małogoszczu.

I. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Fundamentalne znaczenie w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym mają Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Są one organem podejmującym czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, dlatego do zadań realizowanych przez członków GKRPA należy:

- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego,
- przeprowadzenie rozmów motywujących z osobami uzależnionymi, mającymi na celu dobrowolne poddanie się terapii,

- prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego i przekazywanie jej do Sądu Rejonowego w Jędrzejowie,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z obowiązującymi przepisami,
- kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych na wniosek Burmistrza, mieszkańców gminy oraz z własnej inicjatywy i sporządzanie na ich podstawie protokołów,
- uczestnictwo w posiedzeniach komisji, inicjowanie i współuczestnictwo w zadaniach o charakterze profilaktycznym,
- stała współpraca z instytucjami oraz służbami działającymi na rzecz poprawy stanu zdrowia oraz sytuacji życiowej osób nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin,
- tworzenie i realizacja założeń gminnych programów o charakterze zdrowotnym, profilaktycznym i społecznym.

II. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawa prawna: art.41 ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)

1. Za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz realizację Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w wysokości 400,00 zł brutto, pod warunkiem, że posiedzenia Komisji odbywać się będą poza godzinami pracy bez względu na czas trwania posiedzenia.
2. Wynagrodzenie o którym mowa w pkt 1 wypłacane jest zgodnie z wykazem obecności na posiedzeniu Komisji.
3. Za nieobecność na posiedzeniu Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.
4. Członkom Komisji przysługują diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów z tytułu wyjazdów na szkolenia na zasadach obowiązujących- przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, przy czym udział w szkoleniach i wyjazdach nie uważa się za wykonywanie zadania w rozumieniu pkt. I
5. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa powyżej stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji i zatwierdzonych przez Przewodniczącego Komisji.

§ 4.

III. Preliminarz wydatków z realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii na rok 2024.

Lp.	Zadania zawarte w Programie wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zwalczania narkomanii	Sposoby realizacji	Koszt Realizacji zadania	Wykonawca
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu: 1.Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu	Umowa zlecenie- psycholog	13 000 zł	Pełnomocnik Burmistrza

	o dla osób uzależnionych od alkoholu oraz innych używek i ich rodzin			
	5.Doposażenie świetlic		24 500 zł	Pełnomocnik Burmistrza
	6.Dofinansowanie do wycieczek szkolnych oraz do wycieczek dla dzieci ze świetlic środowiskowych		20 000 zł	Placówki Oświatowe Pełnomocnik Burmistrza
	7.Finansowanie festynów związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i uzależnieniom behawioralnym		7 000 zł	Pełnomocnik Burmistrza
	8. Pomoc żywnościowa dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	Paczki świąteczne	18 000 zł	Pełnomocnik Burmistrza MGOPS GKRPA
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży:			
	1.Współfinansowanie realizowanych na terenie szkół programów służących do prowadzenia edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, rozpoznawanie zjawisk używania środków odurzających i substancji psychotropowych	Finansowanie programów, prelekcji, odczytów, spektakli profilaktycznych, zakup materiałów informacyjnych	35 000 zł	GKRPA Placówki Oświatowe
	2.Współfinansowanie nagród dla dzieci i młodzieży szkolnej w konkursach profilaktycznych	Motywacja i nagradzanie dzieci i młodzieży szkolnej	10 000 zł	Placówki oświatowe Pełnomocnik Burmistrza GKRPA
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:			
	1.Wspomaganie działalności grupy AA, finansowanie pracy terapeuty	Umowa zlecenie-terapeuta: a)doposażenie działalności grupy w materiały informacyjne i edukacyjne	7 000 zł 500 zł	Pełnomocnik Burmistrza GKRPA
5.	Funkcjonowanie Gminnej	a)posiedzenie komisji	17 000 zł	GKRPA

	Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	b) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych c) rozpatrywanie wniosków na leczenie odwykowe d) rozmowy edukacyjno-motywujące z osobami zgłoszonymi na leczenie odwykowe oraz ich rodzinami e) kierowanie na leczenie odwykowe		
Kwota ogólna 311 000 zł				
1.	Przeciwdziałanie narkomanii- działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i zapobiegawcza	a) dofinansowanie programów i spektakli profilaktycznych, zakup materiałów informacyjnych, ulotek b) finansowanie prelekcji i odczytów c) zakup narkotestów	5 000 zł 1 500 zł	
Kwota ogólna 6 500 zł				
Kwota łączna 317 500 zł				

UZASADNIENIE

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii należy do zadań własnych gminy, które realizowane są w postaci gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Małogoszcz w latach poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

Na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii przeznaczone są środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W świetle powyższego podjęcie uchwały jest zasadne.